

Kuidas määrata kehalise kasvatusetaset koolides?

See on aastakümneid mureks olnud mitte ainult meie linnas ja vabariigis, vaid kogu meie suures riigis ja vist kogu maailmaski. Põhjus on lihtne: kui oskaks taset selgelt määrata, saaks ka sellealast tööd paremini korraldada.

Kuidas mõõta tööd, mille eesmärgiks on «terve ja targa, kultuurse ja aktiivse eluhoiaku» inimese kasvatamine keha- kultuuri ja spordi kaudu; õpilaste huvi ja valmisoleku äratamine iseseisvaks keha- kultuuri tegevuseks? Tsitaat on võetud kõige uuemast kehalise kasvatusetase programmi.

Esiailgu võib tunduda, et loeme koolis tehtud üritused ära, võtame võistkondade kohad kokku ja saamegi koole omavahel võrrelda. Saame küll, aga mitte eesmärgipärase kehalise kasvatusetaset ja mitte õpilaste enamiku, vaid üksikute töid- tegemisi, eriti heade kehaliste võimetega õpilaste saavutusi, kellel huvi ja valmisolek spordiks niigi olemas.

Et saada vähegi usaldusväärseid andmeid koolide kehalise kasvatusetase mõjust enamiku inimeste edasisele elukäigule, tuleks teha väga mahukaid ja kauakestvaid uuringuid, testida massiliselt lapsi ja täiskasvanuid, analüüsida haiguste esinemissagedust ja arvu jne. Sellist tööd on tehtud meie linnas ja vabariigis üsna vähe ja süsteemilt.

Mitmedki kehalise kasvatusetase õpetajad on tõesti läinud kergema vastupanu teed, töötavad peamiselt tugevamate õpilastega ja võistlustulemused paistavad vähikulegi silma. Kes teeb järjekindlat ja visa tööd ka nõrgemate ja keskmistega, peab nii mõnigi kord kuulma etteheiteid silmapaistavaid spordi-

saavutusi ootavatelt spordijuh- tidelt.

Õnneks on valdav osa meie linna koolijuhte ja kehalise kasvatusetase õpetajaid kogenud inimesed, kes suhtuvad küsimuse lahendamisse mõistvalt. Koolid püüavad pakkuda meelepä- rast kehalist tegevust kõigile õpilastele. Jäägu sport ikka treenerite pärisosaks.

Viimastel aastatel on doktor Peeter Lasting laialdaselt kaa- sanud vabariigi kehalise kasva- tuse õpetajaid õpilaste võimete testimisele. Ta on kogutud and- meid analüüsinud ja võrrelnud nii omavahel kui ka teiste riiki- de andmetega. Doktor leidis näiteks, et meie linna laste ke- halised näitajad ei ole sugugi madalamad vabariigi keskmis- test. Kuid tehtud töö põhjal ei suuda ka doktor Lasting teha õiglast otsust ühe või teise koo- li kehalise kasvatusetase kohta.

Minu süda hüppas rõõmust, kui lugesin 29. novembri «Le- ninlikust Lipust», et lahendus on juba leitud. Nimelt edastab kor- respondent Erik Kalda Kohtla- Järve «Kalevi» linnanõukogu esimehe Ülo Raudsepa ütluse, et meie linna koolide kehalise kasvatusetase on madal, 5—10 aastat tagasi oli see tunduvalt paremal järjel. Helistasin kohe härra Raudsepale ja palusin, et ta ka mind valgustaks, kuidas ta suutis nii keerulisele küsi- musele nii täpse ja õige (?) vastuse anda. Tema seletus mind kahjuks targemaks ei tei- nud.

Lemmit TOOMRA,
Kohtla-Järve linna keha-
lise kasvatusetase õpetajate
ainesekttsiooni aseesimees

Honorar lastekaitse fondi.